

<p>УХВАЛЕНО вченою радою Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди протокол № 3 від «12» червня 2020 року</p>		<p>Система управління якістю ХНПУ імені Г.С. Сковороди</p> <p>ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ</p> <p>Регіональна економіка</p>	<p>ЗАТВЕРДЖЕНО В.о. ректора Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди Ю. Вайчук</p> <p>від «12» червня 2020 р.</p>
--	---	---	---

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

РЕГІОНАЛЬНА ЕКОНОМІКА

(назва навчальної дисципліни)

рівня вищої освіти	<u>Першого (бакалаврського)</u> <i>(назва рівня вищої освіти)</i>
галузі знань	<u>05 Соціальні та поведінкові науки</u> <i>(шифр і назва галузі знань)</i>
спеціальності	<u>051 Економіка</u> <i>(код і назва спеціальності)</i>
освітня програма	<u>Економіка, управління та право</u> <i>(шифр і назва)</i>
Шифр за навчальним планом	<u>ЦПП-1.20</u>

Розробники програми: В. Соляр кандидат економічних наук, доцент,
завідувач кафедри економічної теорії,
фінансів і обліку

Рецензенти: Ю. Муромцева кандидат економічних наук,
доцент, доцент кафедри географії ХНПУ імені
Г.С.Сковороди

І. Сідельнікова кандидат економічних наук,
доцент, професор кафедри економічної теорії,
фінансів і обліку ХНПУ імені Г.С.Сковороди

Обговорено та рекомендовано до затвердження вченою радою юридичного факультету
протокол № 10 від «10» червня 2020 року

Голова ради (В.О. Процевський)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Схвалено центром ліцензування, акредитації і контролю якості освіти

Директор (І. Єсьман)
(підпис) (прізвище та ініціали)

1. Пояснювальна записка

Програма *обов'язкової* навчальної дисципліни *Регіональна економіка* складена відповідно до освітньої програми підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, галузі знань *05 Соціальні та поведінкові науки* спеціальності *051 Економіка*.

Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Регіональна економіка» є формування у студентів знань щодо теоретичних і практичних засад територіальної організації продуктивних сил України, сучасного стану та напрямів регіонального розвитку економіки, а також екологічних знань, мислення та свідомості економістів.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Регіональна економіка» є:

- засвоєння студентами теорії регіональної економіки і регіонального розвитку економіки, наукових засад регіональної економічної політики;
- оволодіння знаннями про територіальну і галузеву структуру господарського комплексу України та її регіонів;
- об'єктивну необхідність раціонального та ефективного використання природних, науково-виробничих, людських ресурсів регіонів країни;
- засвоєння принципів раціонального природокористування та охорони навколишнього середовища, понять про екологічний моніторинг, екологічні нормативи і стандарти.

У результаті вивчення навчальної дисципліни відповідно до освітньої програми формуються **програмні компетентності**:

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері економіки та у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки.

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 3. Знання та розуміння предметної області професійної діяльності.

ЗК 6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 8. Здатність до креативного та критичного мислення.

ЗК 9. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК 10. Навички міжособистісної взаємодії.

ФК 1. Здатність виявляти закономірності функціонування сучасної економіки на мікро- та макрорівні.

ФК 2. Здатність використовувати нормативні та правові акти, що регламентують професійну діяльність.

ФК 3. Розуміння основних особливостей провідних наукових шкіл та напрямів економічної науки.

ФК 4. Здатність описувати економічні та соціальні процеси і явища на основі теоретичних та прикладних моделей, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані результати.

ФК 5. Розуміння основних особливостей сучасної світової та національної економіки, інституційної структури, напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.

ФК 7. Здатність застосовувати комп'ютерні технології обробки даних для вирішення економічних завдань, здійснення аналізу інформації та підготовки аналітичних звітів.

ФК 8. Здатність аналізувати та розв'язувати завдання у сфері регулювання економічних та соціально-трудових відносин.

ФК 10. Навички використання сучасних джерел економічної, фінансової, соціальної, управлінської, облікової інформації для складання службових документів та аналітичних звітів.

ФК 11. Здатність використовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування економічних рішень.

ФК 12. Здатність самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення.

ФК 13. Здатність визначати сегментацію ринку праці, структуру попиту та пропозиції, зайнятості та безробіття.

ФК 14. Здатність проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, стану функціональних підсистем підприємств, організацій та установ.

Передумови вивчення дисципліни: Дисципліна базується на основних положеннях економічної географії, основ економіки, демографії, екології, математики, політичної економії та передуює вивченню таких дисциплін як мікроекономіка, економіка галузевих ринків, економіка праці й соціально-трудові відносини, державне регулювання економіки, економіка підприємства, соціально-економічна статистика та ін.

Результати навчання задисципліною:

- застосовувати основні поняття, закони і закономірності розміщення продуктивних сил і функціонування регіональної економіки, принципи та критерії економічного районування;
- визначати та аналізувати показники соціально-економічного розвитку регіонів України, показники сучасного стану та напрямки регіонального розвитку економіки;
- обирати оптимальний варіант розміщення продуктивних сил з урахуванням конкретної виробничої та екологічної ситуації.

У результаті опанування змісту навчальної дисципліни здобувачі мають досягнути таких програмових результатів навчання:

ПРН 1. Знати та використовувати економічну термінологію, пояснювати базові концепції регіональної економіки.

ПРН 3. Використовувати аналітичний та методичний інструментарій для розуміння логіки прийняття господарчих рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади).

ПРН 4. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у сфері економічної діяльності.

ПРН 5. Пояснювати моделі соціально-економічних явищ з погляду фундаментальних принципів і знань на основі розуміння основних напрямів розвитку економічної науки.

ПРН 7. Усвідомлювати основні особливості сучасної світової та національної економіки, інституційної структури, напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.

ПРН 8. Визначати попит та пропозицію на ринку праці, аналізувати структуру зайнятості та безробіття.

ПРН 9. Проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники які характеризують результативність їх діяльності.

ПРН 10. Вміти аналізувати процеси державного та ринкового регулювання соціально-економічних і трудових відносин.

ПРН 11. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

ПРН 12. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання соціально-економічних даних, збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та соціальні показники.

ПРН 13. Вміти працювати як самостійно, так і в команді.

ПРН 15. Розуміти та планувати можливості особистого професійного розвитку.

ПРН 17. Використовувати нормативні та правові акти, що регламентують професійну діяльність.

ПРН 18. Використовувати інформаційні та комунікаційні технології для вирішення соціально-економічних завдань, підготовки та представлення аналітичних звітів.

ПРН 19. Демонструвати вміння абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик економічних систем різного рівня, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.

ПРН 20. Набути навички самостійної роботи, виявляти ініціативу та підприємливість, бути критичним і самокритичним.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 4 кредитів ЄКТС 120 годин.

2. Зміст навчальної дисципліни за модулями татемами

Модуль 1. Регіональна економіка

Тема 1.1. Предмет, метод і завдання дисципліни

Об'єкт, предмет, мета науки РЕ. Завдання курсу в сучасних умовах. Зміст понять "продуктивні сили", "розміщення продуктивних сил". Значення РПС для майбутніх економістів; Міждисциплінарність курсу, місце і значення РЕ для інших економічних наук; Становлення методологічних основ науки про регіональну економіку; Завдання науки. Оптимальність і раціональність в розміщення продуктивних сил. Проблеми і завдання РПС України; Методологія РПС: категорії та методи дослідження (загальнонаукові, міждисциплінарні, спеціальні, методико-технічні.)

Тема 1.2. Закономірності, принципи і фактори розміщення продуктивних сил та формування економіки регіонів

Економічні закони. Поняття про закономірності як про особливі групи необхідних, істотних, стійких відношень (взаємозв'язків), які визначають розвиток, структуру і функціонування явищ і процесів; Закономірності розміщення продуктивних сил як найбільш загальні об'єктивні причинно-наслідкові відносини між територією (територіальними факторами) і продуктивними силами; як відображення тяжіння окремих елементів продуктивних сил до територій з особливими характеристиками, а також як відображення специфіки територіальної організації діяльності населення (концентрація і дисперсність, спеціалізація і комплексність, комбінування і кооперування і т.д.) та розселення; Принципи РПС. Найважливіші принципи РПС та управління господарством регіонів; Традиційні фактори РПС: природно-географічні, демографічні, техніко-економічні, соціально-економічні. Історичні фактори, екологічні. Фактор людських потреб. Часовий фактор та його роль у розміщенні продуктивних сил.

Тема 1.3. Економічне районування та територіальна організація господарства

Районування. Економічне районування як науковий метод територіальної організації господарства. Методологічні основи економічного районування; Принципи, чинники та види економічного районування; Поняття економічного району. Класифікація економічних районів в умовах ринку; Система економічного районування України: макро-, мезо- та мікрорайонування; Територіальна організація продуктивних сил, класифікація економічних зв'язків. Територіальна структура; Сучасна концепція енерговиробничих циклів. Територіально-виробничі й портово-промислові комплекси, науково-технологічні зони.

Тема 1.4. Регіон у системі територіального поділу праці

Підстави виділення окремих регіонів. Спеціалізація. Територіальний поділ праці як об'єктивна форма суспільного поділу праці. Різновиди територіального поділу праці. Закономірності поділу праці. Види регіональної (територіальної) диференціації поселень і виробництва; Поняття регіону, регіональної економіки. Засади функціонування регіональної економіки. Інтегральна характеристика регіону. Соціально-економічний потенціал (СЕП). Структура СЕП; Сутність регіональної економіки й основні засади її функціонування. Поняття регіону; Обґрунтування регіонального розвитку економіки.

Тема 1.5. Сутність, мета і завдання регіональної економічної політики

Зміст і завдання державної регіональної економічної політики:

Об'єкти і суб'єкти державної регіональної економічної політики (ДРЕП). Стратегія розвитку регіону; Складові частини ДРЕП: економічна політика, соціальна, науково-технічна політика, екологічна політика, демографічна політика, гуманітарна політика, національна політика, зовнішньоекономічна політика, управлінська політика.

Тема 1.6. Механізм реалізації державної регіональної економічної політики

Інструменти державної регіональної економічної політики: законодавчо-нормативна база, бюджетно-фінансове регулювання, прогнозування і програмування. Нові форми

регіонального розвитку: спеціальні (вільні) економічні зони, спільні підприємства, регіональні науково-технічні парки, регіональні ринки, транскордонне співробітництво, глобалізація регіонального суспільства; Державне регулювання соціально-економічним розвитком регіонів; Економічні регулятори РПС і регіонального розвитку – податкова політика, цінова політика, квоти та ліцензії, дотації та субвенції, державні закупівлі. Місцеві бюджети як фінансова основа соціально-економічного розвитку регіонів; Теорія регіонального розміщення: основні напрями. Концептуальні положення політики регіонального розвитку в Україні. Диспропорції у територіальній структурі економіки, шляхи подолання. Комплексний соціально-економічний розвиток територій в умовах ринкових відносин. Диференціація районів за рівнем розвитку продуктивних сил.

Модуль 2. Територіальна організація господарства

Тема 2.1. Господарський комплекс України, його структура і трансформація в ринкових умовах

Економіка України як єдиний господарський комплекс. Особливості та фактори формування господарства України. Сучасна галузева структура народного господарства та перспективи її розвитку. Економічне обґрунтування галузевого розміщення виробництва: методи, етапи; Міжгалузеві і територіально-виробничі комплекси як важливі форми територіальної організації виробництва (паливно-енергетичний;- металургійний; машинобудівний;- хіміко-лісовий;- будівельний;- агропромисловий, соціальний ін.); Загальна характеристика та структура промисловості України. Форми територіальної організації промисловості. Промисловий центр, вузол, промисловий район, промислова агломерація. Особливості розвитку промисловості на сучасному етапі.

Тема 2.2. Природний і трудовий потенціал України

Природно-ресурсний потенціал і його структура. Місце України у світових сировинних і паливно-енергетичних ресурсах та ступінь забезпечення власних потреб. Кількісна та якісна оцінка природних умов та ресурсів: балансові, промислові, геологічні та прогнозні запаси сировини та палива; Характеристика природно-ресурсного потенціалу економічних районів, їх сировинних, паливних, біологічних, земельних, водних, рекреаційних та ін. ресурсів; Населення та його роль у розвитку і територіальній організації народного господарства. Чисельність населення. Регіональні особливості відтворення населення; Демографічні проблеми. Територіальне розміщення. Чисельність, динаміка і густота населення різних районів. Національний склад населення та його особливості; Міське та сільське населення, міські агломерації. Урбанізація та проблеми довкілля. Міграція населення та її види; Трудові ресурси. Структура та розподіл за видами зайнятості, сферами виробництва, галузями народного господарства та економічними районами. Трудовий ресурсна ситуація та її регіональні особливості. Баланс трудових ресурсів. Ринок праці. Забезпечення ефективної зайнятості.

Тема 2.3. Міжгалузеві господарські комплекси та регіональні особливості їх розвитку і розміщення

Роль паливно-енергетичного комплексу у господарстві країни. Структура ПЕК, вплив НТП на розміщення галузей комплексу. Джерела надходження в Україну енергоносіїв. Вугільна, нафтова, газова галузі: розміщення, забезпеченість ресурсами, транспортування. Проблеми екологізації галузей ПЕК. Електроенергетика, її роль, умови, фактори і наукові основи розміщення об'єктів. Типи електростанцій. Електробаланс, проблеми оптимізації. Перспективи розвитку електроенергетики, екологічні проблеми. Можливості використання нетрадиційних джерел енергії. Металургійний комплекс, його місце і структура. Чорна і кольорова металургія, диференціація галузей, технологічні особливості металургійного процесу. Сировинна база. Центри металургії, перспективи розвитку галузі, проблеми. Роль і структура машинобудівного комплексу. Галузева структура машинобудівного комплексу, вплив на нього НТП. Райони і центри машинобудування. ВПК і його місце в машинобудуванні. Проблеми і перспективи розвитку машинобудівного комплексу в Україні.

Тема 2.4. Економіка України як єдність регіональних соціально-економічних систем

Єдність та комплексність управління економічними і територіальними структурами.

Адміністративно-територіальний устрій як основа економічних територіальних одиниць (територій). Область; Регіональний аналіз. Аспекти аналізу територій як системи; Територіально-економічна діагностика: об'єкти територіально-економічного аналізу, алгоритм, цілі, результати; Система економічного районування України: макро-, мезо- і мікрорайонування; Види економічних районів України.

Тема 2.5. Економіка регіонів України: стан і перспективи розвитку

Характеристика економічних районів за схемою: основні риси; природо-ресурсний потенціал; населення, трудові ресурси; особливості формування і функціонування територіально-виробничих комплексів; транспортний та науково-технічний потенціал; територіальна структура виробництва; проблеми району. Райони: Західний, Східний, Південний.

Тема 2.6. Міжнародні економічні зв'язки України та її інтеграція в європейські та інші світові структури)

Місце України в міжнародному поділі праці. Види зовнішніх зв'язків. Об'єктивні передумови розширення зовнішньоекономічних зв'язків України. Основні форми зовнішньоекономічних зв'язків; Зовнішня торгівля: структура, тенденції розвитку. Спільні підприємства. Проблеми іноземного інвестування та створення вільних економічних зон в Україні. Інтеграційні процеси та співробітництво України з країнами Європи та СНД.

Тема 2.7. Фактори сталого розвитку продуктивних сил

Передумови формування концепції сталого розвитку. Сутність концепції сталого розвитку. Розробки Римського клубу. Конференції ООН в Женеві та Ріо-де-Жанейро. Комісія «Брутланд». Програма дня ЧЧІ століття. Основні принципи сталого розвитку. Складові концепції сталого розвитку. Парадигма інноваційного розвитку.

Модуль 3. Екологія

Тема 3.1. Наукові засади раціонального природокористування

Сучасні масштаби впливу людини на природу та актуальність проблеми її охорони. Природне середовище. Природно-ресурсний потенціал; Поняття природокористування, його соціально-економічна суть, завдання, метод науки та його особливості. Основні принципи раціонального природокористування; Необхідність екологізації виробництва. Ресурсозбереження як головний напрям використання Основні шляхи ресурсозбереження та їх практичне освоєння. Вторинні ресурси їх класифікація та економічна оцінка. Екологічні проблеми довкілля, охорона довкілля, раціональне природокористування; Теоретичні і методологічні основи охорони природи.. Стандарти і нормативи якості навколишнього середовища: ГДК, ГДЕН, ГДР, ефект підсумовування негативного впливу. Екологічний менеджмент, маркетинг, екологічна експертиза і аудит.

Тема 3.2. Екологічний моніторинг і система екологічної інформації

Екологічний моніторинг і система екологічної інформації. Адаптивні процедури оцінки екологічної ситуації і прийняття рішень в управлінні природокористуванням. Інформаційно-методологічне забезпечення природоохоронної політики. Поняття моніторингу, моніторинг ефективності природоохоронної політики (МЕПП), його підсистеми.

Тема 3.3. Економічний механізм природокористування та охорони навколишнього середовища

Техногенний тип економічного розвитку, його особливості. Основні моделі еколого-економічного розвитку. Концепція сталого розвитку, основні сценарії. Екологічний механізм природокористування: мета, суб'єкти, об'єкт, принципи (платність, наукова обґрунтованість, економічна відповідальність, госпрозрахунок). Предмет, об'єкт та основні завдання економіки природокористування. Економічні методи управління процесом природокористування. Економічна оцінка природних ресурсів: ринкова оцінка, рентний підхід, витратний підхід, концепція альтернативної вартості, концепція загальної економічної цінності (ЗЕУ). Методи визначення економічних збитків від забруднення навколишнього середовища, платежі за забруднення навколишнього середовища. Напрями природоохоронної діяльності. Державне управління в галузі природоохоронної діяльності.

Тема 3.4. Економічна і соціальна ефективність природоохоронної діяльності

Економічна оцінка впливу людини на природу. Методика визначення збитків, викликаних погіршенням навколишнього середовища. Економічне стимулювання раціонального природокористування: метод «Дельфі», теорія «платності» (природних ресурсів, забруднення тощо); Аналіз економічної ефективності природоохоронних заходів. Показники еф ефективності природоохоронних заходів: екологічні, економічні, соціальні; Загальна (абсолютна) ефективність природоохоронних витрат, чистий економічний ефект, порівняльна економічна ефективність, комплексний показник рентабельності.

Тема 3.5. Світовий досвід і міжнародне співробітництво у сфері охорони навколишнього природного середовища

Міжнародна екологічна діяльність, її організації, програми; Міжнародні природоохоронні організації: Всесвітня організація охорони здоров'я (ВООЗ), Міжнародна морська консультативна організація (ІМКО), Всесвітня метеорологічна організація (ВМО), ЮНЕП, UNDP, UNIDO, IBRD, Міжнародна екологічна програма (МБП), “Людина і біосфера” (МАБ), ІКАО, Міжнародне агентство з атомної енергії (МАГАТЕ), Міжнародна спілка охорони природи і природних ресурсів (МСОП), Всесвітній фонд охорони навколишнього середовища (WWF), ЮНІСЕФ; Міжнародне екологічне законодавство і процедури – запровадження дозволів, ліцензій, встановлення технологічних норм, нормування викидів.

3. Засоби діагностики успішності навчання

Засоби діагностики успішності навчання включають комплекти завдань для практичних і семінарських занять, самостійної роботи, проведення комплексної контрольної роботи, контрольних робіт та індивідуальних завдань: теоретичні – тести, доповідь, дискусія, робота в малих групах; практичні – картографічні завдання, розрахункові задачі, експрес-контроль, кейс-метод; творчі – реферат, есе, презентація, аналітичний огляд.

4. Форма підсумкового контролю успішності навчання – екзамен

5. Рекомендовані джерела

Базові

1. Зінь Е.А. Регіональна економіка: Підручник. – К.: Професіонал, 2007. – 528 с.
2. Коваль Я.В., Антоненко І.Я. Регіональна економіка: Навч. посіб. – К.: Професіонал, 2005. – 272 с.
3. Лишиленко В.І. Розміщення продуктивних сил і регіональна економіка: Навч. посіб. – К., 2006. – 325 с.
4. Регіональна економіка: Навч. посіб. / О.Г. Домбровський, О.М. Мороз, Е.О. Ковтун та інші; за ред. О.М. Мороз. – Вінниця: ВТЕІ КНТЕУ, 2009. – 304 с.
5. Регіональна економіка: Навч. посіб. / Я. Б. Олійник, С. П. Запотоцький, О. Ю. Кононенко, А. Л. Мельничук; За ред. Я. Б. Олійника. – К.: КНТ, 2007. – 444 с.
6. Розміщення продуктивних сил і регіональна економіка: Підручник / Ред. В. В. Ковалевський. - 7-е вид., стер. – К.: Знання, 2005. – 350 с.
7. Стеченко Д.М. Розміщення продуктивних сил і регіоналістика: Навч. посіб. – К., 2006. - 396с.

Допоміжні

1. Джаман В.О. Регіональні системи розселення: демографічні аспекти. - Чернівці: Рута, 2003. – 392 с.
2. Довідник з питань економіки та фінансування природокористування і природоохоронної діяльності. — К.: Геонринт, 2000. — 411 с.
3. Дорогунцов С. І., Ральчук О. М. Управління техногенно-екологічною безпекою у парадигмі сталого розвитку. — К.: Наук. думка, 2001. — 172 с.
4. Жук М.В., Круль В.П. Розміщення продуктивних сил і економіка регіонів України: Посібник. – К. - 2006. – 296 с. 18
5. Запоточний І.В., Захарченко В.І. Державне регулювання регіональної економіки / За заг. ред. Захарченка В.І. – Харків – Львів – Одеса: ТОВ „Одіссей», 2003. – 582 с.

6. Ефективність державного управління в контексті євроінтеграції України: Навч.-метод. посіб. / А.О.Леонova, В.П.Давидова, О.О.Новачук. – К.: Кондор, 2007. – 390 с.
7. Іщук С.І. Розміщення продуктивних сил і регіональна економіка. – К., 2006. – 284с.
8. Кухарська Н.О., Харічков С.К. Міжнародна економічна діяльність України: Навч. посіб. – Х.: Одиссей, 2007. – 456 с. 19
9. Основи інформаційно-аналітичного забезпечення управління регіональним розвитком: Монографія / В.Т.Сусіденко, Г.В.Блакита, О.М.Кузьміна. - Вінниця: Державна картографічна фабрика, 2007. – 248 с.
10. Ринок і регіоналістика: Навч. посіб. / С.П.Сонько, В.В.Кулішов, В.І.Мустафін. – К.: Ельга, Ніка-Центр, 2002. – 380 с.
11. Соціально-економічні системи продуктивних сил України / СІ. Дорогунцов, Л.Г. Чернюк, П.П. Борщевський, Б.М. Данилишин, М.І. Фащевський. - К.: Нічлава, 2002. - 690 с.
12. Стеценко Т.О. Аналіз регіональної економіки: Навч. посіб. - К.: КНЕУ, 2002. - 116с.

6. Додаткові ресурси

1. Офіційний сайт Верховної Ради України. Режим доступу: <http://www.rada.kiev.ua>
2. Офіційний сайт Державного комітету статистики України. Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>
3. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. Режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua>
4. Офіційний сайт Міжнародного валютного фонду. Режим доступу: <http://www.imf.org>
5. Офіційний сайт Міністерства економіки України. Режим доступу: <http://www.me.gov.ua>
6. Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України. Режим доступу: <http://www.mon.gov.ua>
7. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. Режим доступу: <http://www.minfin.gov.ua>
8. Офіційний сайт Національного банку України. Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua>
9. Офіційний сайт Ради підприємців України при КМУ . Режим доступу: <http://www.radakmu.org.ua> 20
10. Офіційний сайт Світового банку. Режим доступу: <http://www.worldbank.org>
11. Силабус курсу. Режим доступу: http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Kaf_economiki/Silabus/
12. Дистанційний курс. Режим доступу: <http://lms.hnpu.edu.ua/>